

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
N2018/10690-2

Dato:
01.03.2019

Høringsuttalelse - Høring om nasjonal retningslinje for diverse helsefaglige utdanninger

Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage) viser til høringsnotatene om forslag til nasjonale retningslinjer for en rekke helsefaglige utdanninger; herunder tannlege, tannpleier, psykolog, medisin, ortopediingeniør, tanntekniker, klinisk ernæringsfysiolog og audiograf. Helseklage har valgt å gi en generell høringsuttalelse som gjelder for alle de nevnte utdanningene.

Helseklage støtter forslaget om å forskriftsfeste retningslinjene da det gjelder pasientsikkerhet og tillit til helsetjenesten i samfunnet. Helseklage er enig i at det er hensiktsmessig å etablere felles nasjonale retningslinjer for helsefaglige utdanninger. Det vil danne et grunnlag for at utdanningsinstitusjonene har et felles utgangspunkt når de skal utarbeide studieplaner slik at kandidatene får det samme faglige innholdet uavhengig av hvilken utdanningsinstitusjon de velger. Målet må være en felles sluttkompetanse for å ivareta pasientsikkerheten.

Vi ser at det fremgår en rekke læringsutbyttebeskrivelser i utkastene til de nasjonale retningslinjene. Disse er imidlertid svært generelle og overordnede og gir ikke et godt utgangspunkt for sammenligning med *utenlandske utdanninger*. Helseklage ønsker at de nasjonale retningslinjene skal konkretiseres ytterligere, både når det gjelder teori og praksis.

Det er en forutsetning for oss som skal sammenligne norsk og utenlandsk utdanning å vite hvordan de ulike hoveddelene av utdanningene skal vektas. Da kan vi enklere gjenfinne eventuelle mangler i de utenlandske utdanningene. De ulike studieplanene fra hver enkelt utdanningsinstitusjon kan brukes ved behov, men da er spørsmålet hvilken studieplan vi skal velge. I for eksempel tannlegeutdanningen ser vi at timeomfanget varierer mellom de ulike utdanningsinstitusjonene. Dersom førsteinstansen og klageinstansen tar utgangspunkt i ulike referansegrunnlag, vil det kunne føre til forskjellsbehandling av søkere/klagere.

Med et klarere utgangspunkt vil det la seg gjøre på en mer etterrettelig måte å sammenligne utdanningen da vi får et konkret referansegrunnlag.

I forlengelsen av dette vil det være viktig for pasientsikkerheten og tilliten til helsetjenesten at helsepersonellet har tilnærmet lik sluttkompetanse uavhengig av valg av utdanningsinstitusjon i Norge.

Det er for øvrig også viktig å etablere et klart referansegrunnlag slik at førsteinstansen og klageinstansen ikke vurderer kandidaters utdanning med utgangspunkt i ulike studieplaner med ulikt innhold, både når det gjelder omfang og faglig innhold.

Dersom ikke retningslinjene tar med i betraktningen de særskilte utfordringer og spørsmål knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning, vil det vanskeliggjøre arbeidet til blant annet Statens helsepersonellnemnd med å sammenligne utenlandske utdanninger opp mot norske krav. Det vil kunne gi dårligere kvalitet på vedtakene og i ytterste konsekvens føre til at vi godkjenner utdanning som ikke burde vært godkjent og dermed kan få helsepersonell i samfunnet som ikke er tilstrekkelig kvalifisert til å utføre sitt arbeid.

Videre kan vi risikere å få søkere med utenlandsk utdanning som ikke har tillit til at vurdering av deres eksamener skjer på en rettferdig måte. Dette er både uheldig og også tidkrevende å følge opp for norske myndigheter.

Helseklage har utover dette ikke bemerkninger til utkastene til de nasjonale retningslinjene.

Med vennlig hilsen
NASJONALT KLAGEORGAN FOR HELSETJENESTEN

Dokumentet er godkjent elektronisk

Per Erik Omdal
avdelingsdirektør

Janice Fjellfindal
førstekonsulent